

Brüssel, 23.7.2014
COM(2014) 520 final

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Energiatõhusus ning selle panus energiapoliitika raamistikku ja 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku

{SWD(2014) 255 final}
{SWD(2014) 256 final}

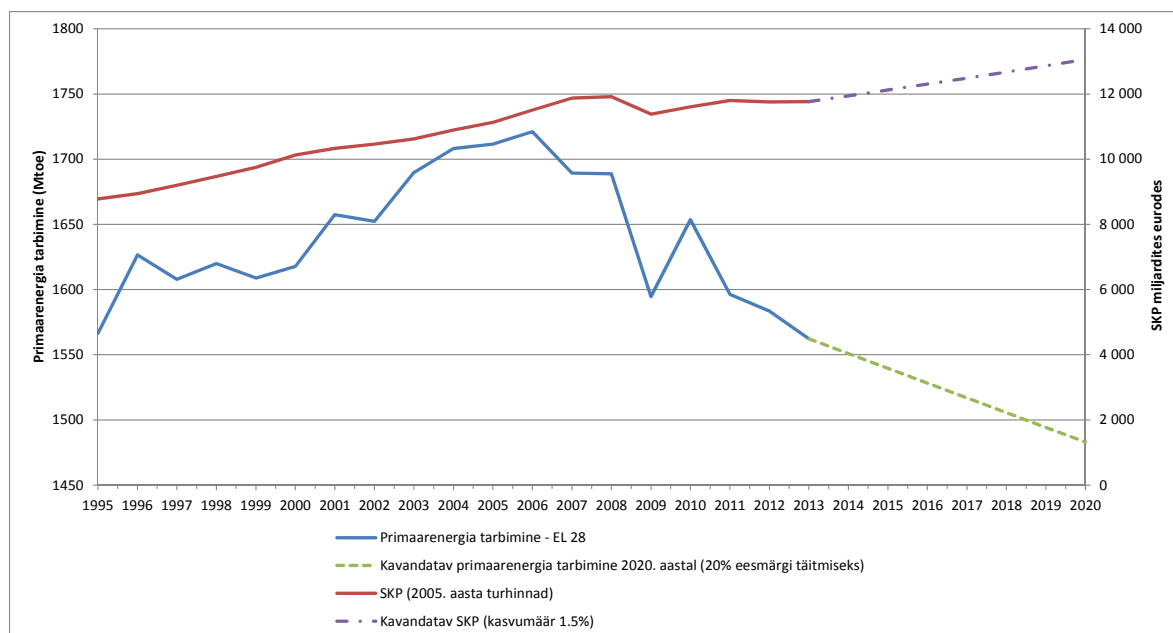
1. SISSEJUHATUS

Komisjon esitas hiljuti ajavahemiku 2020–2030 kliima- ja energiapoliitika raamistiku¹. Raamistikus on liidu üleminekuks konkurentsivõimelisele väheste CO₂-heitega majandusele välja pakutud kõrged kasvuhoonegaaside heite vähendamise ja taastuvenergia eesmärgid. Samuti edendatakse raamistikuga energiasõltuvuse vähendamist ning ettevõtjate ja tarbijate varustamist taskukohasema energiaga hästitoimiva siseturu abil. Nüüdseks on 2030. aasta raamistikku täiendatud liidu energiajulgeoleku üksikasjalikuma analüüsiga, milles on võetud arvesse hiljutisi geopoliitilisi sündmusi ELi idapiiril, ning strateegiaga, milles on esitatud konkreetsed meetmed energiasõltuvuse vähendamiseks lähitulevikus ja pikemas perspektiivis².

Euroopa Ülemkogu soovi kohaselt³ on käesolevas teatises selgitatud ja arvudesse seatud energiatõhususe võimalik panus kasvuhoonegaaside heite vähendamisse ja liidu energiajulgeoleku suurendamisse, mis on mõlemad kliima- ja energiapoliitika integreeritud raamistiku aspektid. Kooskõlas energiatõhususe direktiiviga on teatises esitatud ka 2020. aastaks energiatõhususe 20 %-lise suurendamise eesmärgi saavutamise väljavaated.

Energiatõhususel on kande roll üleminekul konkurentsivõimelisemale, kindlamale ja säästvamale energiasüsteemile, mille tuumaks on energia siseturg. Meie ühiskond ja majandus tuginevad energiale, kuid tulevikus peab majanduskasvu saavutama vähesema energiakasutuse ja madalamate kuludega. EL on võimeline seda uut paradigmat järgima. Nagu jooniselt on näha, hakkas EL juba hulk aega enne kriisi algust 2008. aastal lahutama majanduskasvu energiatarbimisest energiatõhususe suurendamise kaudu. Sellest peale on majanduskasvu energiatarbimisest järjest rohkem lahutatud, lähtudes hinnasignaalidest ja kõikehõlmavast energiatõhusust käsitlevate poliitikameetmete paketist (vt joonis).

Joonis 1. Energiatarbimise ja SKP areng ELis aastatel 1995–2013.

¹ COM(2014) 15.

² COM(2014) 330.

³ Euroopa Ülemkogu 26.–27. juuni 2014. aasta kohtumise järeldused, EUCO 79/14.

2. 2020. AASTA EESMÄRGI SAAVUTAMISE VÄLJAVAATED

Kehtiv energiatõhususe raamistik

Peamiseks energiatõhususe eesmärgiks on püstitatud **soovituslik eesmärk saavutada 2020. aastaks 20 %-line energiasääst**⁴. Liikmesriigid on seadnud mittesiduvad riigisisesed energiatõhususeesmärgid. Neid eesmärke toetab järgmine:

- energiatõhususe direktiiv⁵;
- hoonete energiatõhususe direktiiv⁶;
- tooteid käsitlevad õigusnormid, milles on sätestatud energiatõhususe miinimumstandardid ja energiatõhususe andmete lisamine märgistele⁷;
- autodele ja kaubikutele kehtivad CO₂-heitenormid⁸;
- järjest suurenev rahastamine ELi struktuuri- ja investeerimisfondidest (ESI fondid), programmist „Horisont 2020” ning sihtotstarbelistest vahenditest, nagu Euroopa kohaliku energiaabi fond⁹ ja Euroopa Energiatõhususe Fond;
- arukate arvestite kasutuselevõtt elektrienergia siseturu direktiivi tulemusel¹⁰;
- ELi heitkogustega kauplemise süsteem¹¹.

Kehtivate õigusaktide rakendamist on kirjeldatud kastis 1.

Kast 1. Peamiste energiatõhususalaste õigusaktide rakendamise hetkeolukord

- Energiatõhususe direktiivi siseriiklikusse õigusesse ülevõtmise tähtaeg möödus alles hiljuti. Liikmesriikide 2014. aasta energiatõhususe tegevuskavadest on näha, et riiklikke energiatõhusust käsitlevaid poliitikameetmeid tugevdatakse (vt I lisas esitatud ülevaade).
- Energiatõhususe direktiiv motiveerib energiateenuste ettevõtjaid oma ärimudelit muutma. Selle kohaselt peavad liikmesriigid edendama energiatõhususe parandamise rahastamise vahendeid. Saksamaal annab avaliku sektori omandis olev pank KfW sooduslaene olemasolevate hoonete moderniseerimiseks nende energiatõhusaks muutmiseks ja uute hoonete ehitamiseks. Ajavahemikul 2006–2013 moderniseeriti 2,8 miljonit kodumajapidamist ja ehitati 540 000 väga energiatõhusat uut kodu.
- Prantsusmaal on uues riikliku õigusakti eelnõus sätestatud mitmed konkreetsete meetmed, eriti hoonete kohta. Üks neist meetmetest on vähendada alates 2014. aasta septembrist kuni 30 % makse energiatõhususe parandamisega seotud renoveerimise kuludelt.

⁴ See tähendab 1483 miljoni naftaekvivalenttonni (Mtoe) ulatuses primaarenergia tarbimist 2020. aastal. Ning sellele eelnenud koostootmisdirektiiv (2004/8/EÜ) ja energiateenuste direktiiv (2006/32/EÜ).

⁵ Hoonete energiatõhususe direktiiv 2010/31/EL.

⁶ Eelkõige ökodisainidirektiiv 2009/125/EÜ ja selle rakendusmeetmed; energiamärgistuse direktiiv 2010/30/EL ja selle rakendusmeetmed.

⁷ Määrus (EL) nr 333/2014 ja määrus (EÜ) nr 443/2009.

⁸ Euroopa Investeerimispanka hallatav Euroopa kohaliku energiaabi programm, <http://www.eib.org/products/elena/index>.

⁹ Direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ.

¹⁰ Direktiiv 2003/87/EÜ, mida on muudetud direktiiviga 2009/29/EÜ ja otsusega nr 1359/2013/EL.

- Mitmekesisistatakse ELi struktuuri- ja investeerimisfondide rahastamismehhanisme, kasutades rohkem rahastamisvahendeid.
- Selliste liikmesriikide arv, kes kasutavad kommunaaletevõtete puhul energiatõhususkohustuste süsteeme, suureneb eeldatavasti viielt kuueteistkümnele. Poolas rakendatakse energiatõhususe direktiivi asjakohaseid sätteid täielikult sellise süsteemi kaudu.
- Energiatõhususe direktiiviga edendatakse programme, millega suurendatakse kodumajapidamistes asjakohaste nõuandeteenuste kaudu teadlikkust energiaauditite kasulikkusest. Ühendkuningriigis aitab spetsiaalne osakond kujundada poliitikameetmeid, lähtudes teadusuuringutest selle kohta, milliste stiimulitega saab tarbijaid panna energiatõhusamaid valikuid tegema (nn tarbimiskäitumine).
- Vaatamata neile edusammudele on vaid viis liikmesriiki praeguseks teatanud energiatõhususe direktiivi täielikust ülevõtmisest. Ülejäänutele on komisjon saatnud märgukirjad.
- Ka hoonete energiatõhususe direktiivi rakendamisel on mahajäämusi vaatamata sellele, et ülevõtmise tähtaeg oli juulis 2012. Praeguseks ei ole üheksa liikmesriiki veel ülevõtmisega lõpule jõudnud. Neljal juhul on komisjon algatanud kohtumenetluse.

Energiatõhusust käsitlevad poliitikameetmed annavad käegakatsutavaid tulemusi

Tänu energiatõhususe meetmetele tarbivad hooned vähem energiat, järk-järgult eemaldatakse turult ebatõhusad seadmed ning kodumasinade (nt televiisorid ja boilerid) märgised on võimaldanud tarbijatel teha teadlikke ostuvalikuid. Avaliku sektori asutuste, tööstusettevõtjate, VKEde ja kodumajapidamiste teadlikkus energiasäästuvõimalustest suureneb. Transpordisektoris väheneb tänu CO₂-heitega seotud nõuetele uute sõiduautode keskmine heitkogus 2021. aastaks võrreldes 2007. aastaga 40 %.

Asjaolu, et need elemendid on lisatud ühisesse ELi raamistikku, on võimaldanud kasu saada siseturu ulatusest ja riikide poliitikakujundajatel üksteiselt õppida. See Euroopa raamistik täiendab riiklike meetmeid, nagu vabatahtlikud lepingud, energiatõhususkohustused, rahastamiskavad ja teabekampaaniad. Liikmesriikide saavutusi energiatõhususe vallas hinnatakse igal aastal Euroopa poolaasta raames.

Kõik see näitab, et nii riikide kui ka ELi tasandil hoogustub energiatõhususpoliitika ja -meetmete elluviimine.

ELi energiasäästueesmärgi saavutamiseks 2020. aastaks on vaja teha veelgi enam

Liikmesriikide meetmete ja lisaproгноoside analüüsi põhjal eeldab komisjon praegu, et **EL saavutab 2020. aastaks umbes 18–19 %-lise energiasäästu**¹². Väärrib siiski märkimist, et umbes kolmandik edusammudest 2020. aasta eesmärgi saavutamisel tuleneb oodatust väiksemast majanduskasust finantskriisi ajal. Seetõttu ei tohiks 20 % eesmärgi täitmisel loorberitele puhkama jääda ega alahinnata pingutusi, mis on vajalikud 2020. aastale järgnevakts perioodiks seatava uue eesmärgi saavutamiseks.

Arvestades energiatõhususe suurt kasu ja seda, et energiatõhususpoliitika tulemuslikkuse kohta koguneb üha rohkem tõendeid, on väga tähtis teha eesmärgi täielikuks saavutamiseks vajalik lisapingutus. ELi õigusraamistiku rakendamisel on ikka veel mahajäämusi (vt II ja III lisa). **Kui kõik liikmesriigid teevad nüüd kokkulepitud õigusaktide täielikuks**

¹² See tähendab, et 20 %-lise energiasäästu eesmärgi saavutamisest jääb puudu 20–40 Mtoe.

rakendamiseks ühtviisi tugevat tööd, on 20 % eesmärki võimalik saavutada ka ilma lisameetmeteta.

Tõhusamalt tuleks eelkõige teha järgmist:

- suurendada tarbijate kindlustunnet oma hoonete kvaliteedi suhtes, tugevdades riiklike ehitusnormide järgimise kohalikku ja piirkondlikku kontrolli ning andes tarbijatele täpset teavet müügiks või rendiks pakutavate hoonete energiatõhususe kohta¹³;
- siduda kommunaaletevõtted täielikult sellega, et nad teeksid oma klientidega energiasäästu saavutamiseks koostööd¹⁴;
- suurendada toodete energiatõhususe turujärelevalvet ja teha selleks kõigis liikmesriikides vahendid kättesaadavaks; nii tagatakse tööstusharule võrdsed tingimused ja tarbijatele teadlike valikute tegemiseks vajalik teave¹⁵.

3. ENERGIATÕHUSUS: MILLISED ON VÕIMALUSED 2030. AASTAKS

Tulevase kliima- ja energiapoliitika üks tähtsamaid eesmärke on hoida energia ettevõtjate, tööstusettevõtete ja tarbijate jaoks taskukohasena. Seega on 2030. aasta raamistiku ja selles sisalduvate eesmärkide aluseks vajadus täita kliima- ja energiaeesmärgid võimalikult kulutõhusal viisil. See tegevuspõhimõte nõuab, et liikmesriigid saaksid paindlikult oma riigi olukorda arvestades otsustada, kuidas nad oma kohustused täidavad. Sellele tuginedes on komisjon pakkunud välja siduvad eesmärgid vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 40 % (võrreldes 1990. aasta heitetasemega) ja toota 2030. aastaks vähemalt 27 % tarbitavast energiast taastuvallikatest. Need on vaheetapid kulutõhusal teel 2050. aastaks konkurentsivõimelise vähese CO₂-heitega majanduse saavutamise suunas.

Seoses energiatõhususega on 2030. aasta raamistikus lisaks märgitud, et kasvuhoonegaaside heite vähendamise 2030. aasta eesmärgi kulutõhusaks saavutamiseks on vaja suuremat energiasäästu suurusjärgus 25 %¹⁶. Sellest eeldusest on lähtutud käesolevas dokumendis, milles on täiendavalt analüüsitud energiatõhususe parandamise kulutõhusaid võimalusi ja muid energiatõhususe hüvesid.

3.1. ELi konkurentsivõime: majanduskasv, tööhõive ja tööstussektor

¹³ Komisjoni hinnangul on nende meetmete abil võimalik 2020. aastaks täiendavalt säästa 15 Mtoe energiat. „Study evaluating the National Policy Measures and Methodologies to implement Article 7 of the Energy Efficiency Directive”, CE Delft, komisjoni talituste tellitud uuringu projekt.

¹³ http://ec.europa.eu/energy/efficiency/eed/guidance_notes_en.htm

¹⁴ Komisjoni hinnangul on nende meetmete abil võimalik 2020. aastaks täiendavalt säästa 20 Mtoe energiat, vt ka http://ec.europa.eu/energy/efficiency/eed/guidance_notes_en.htm.

¹⁵ See peaks võimaldama vältida seda, et vähemalt 4 Mtoe suurune energiasääst jääks saavutamata.

¹⁶ Kasutades sama edusammude mõõtmise meetodit, mida praegu kasutatakse 2020. aasta 20 %-lise energiatõhususeesmärgi puhul.

Energiatõhususel on töökohtade arvu¹⁷ ja majanduskasvu suurendamisel tähtis roll, eriti soodustades ehitussektorit – sektor, mis suudab kõige paremini kiiresti reageerida ja majanduse elavdamisele kaasa aidata ning mida ei ähvarda tegevuse üleviimine mujale.

Tööstusvaldkonnas on energiatõhususpoliitika eesmärk vähendada sama protsessi või toote jaoks vajamineva energia kogust – see tähendab sama või rohkema tegemist vähemaga, pärssimata samas kasvuvõimalusi. Euroopa ettevõtjad, eriti tootev tööstus, on juba märkimisväärselt sellele kaasa aidanud, et Euroopa on maailma üks energiatõhusamaid piirkondi. Eelkõige selles sektoris on energiatõhususe parandamine sageli olnud iseseisev reageering hinnasuundumustele. Näiteks on ELi tööstussektor varasematelgi aegadel kasutanud energiat USA omast tõhusamalt ning ta vähendas oma energiamahukust ajavahemikul 2001–2011 veelgi peaaegu 19 % võrra, samas kui USAs oli see näitaja vaid 9 %¹⁸. Aastatel 1990–2009 vähenes EL27s tööstussektori energiamahukus 30 %¹⁹.

Neid suundumusi toetav reguleeriv raamistik on juba paigas – tööstussektoris suunab energiatõhusust (ja kasvuhooonegaaside heite vähendamist) peamiselt ELi heitkogustega kauplemise süsteem, mis tagab vajaliku regulatiivse prognoositavuse. Seda tugevdab veelgi heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsuse reserv, mis suurendab selle süsteemi vastupanuvõimet šokkidele.

ELi energiatõhususe raamistik on olnud Euroopa ettevõtjate jaoks innovatsiooni ja majanduskasvu tõukejõud. Energiatõhususest on saanud ärivõimalus, eriti ehitussektoris (sektor, milles on valdaval kohal VKEd). Tänu energiatõhususele suureneb konkurentsivõime, sest luuakse turud tõhusate, suure lisaväärtusega seadmete ja detsentraliseeritud energiajuhtimistehnoloogia jaoks. Järjest suurem IKT kasutamine paljudes asjaomastes valdkondades loob võimaluse tõhusust veelgi suurendada, eeldusel et süsteemid ja platvormid on varustatud avatud standardile vastavate liidestega, mis võimaldavad hõlpsat uuendamist ja edasist innovatsiooni. Kuna maailmas nõudlus energiatõhusate toodete järele suureneb, loob energiatõhususpoliitika Euroopa toodetele eeliseid üleilmsetel kasvavatel turgudel ja aitab kaasa jätkusuutlikule majandusarengule.

Energiatõhusust on veelgi võimalik suurendada, kui ehitus-, tootmis- ja transpordisektoris võetakse uusi tehnoloogialahendusi laialdaselt kasutusele.

3.2. Hooned – tarbijatele väiksemad energiaarved

Hoonete energiatõhusust parandades on võimalik tarbijate raha säästa. ELi majapidamised kulutavad keskmiselt 6,4 % oma kasutada olevast sissetulekust eluasemega seotud energiakasutusele, umbes kaks kolmandikku küttele ja ülejäänu muudeks otstarveteks²⁰.

¹⁷ Keskkonnasäästliku tööhõive algatust käsitlev teatis: keskkonnasäästliku majanduse tööhõivepotentsiaali vallandamine (COM(2014) 446 (final)).

¹⁸ COM(2014) 21: *Energiahinnad ja -kulud Euroopas*, lk 12; SWD(2014) 19, *Energy Economic Developments in Europe*, 36 ja 41 lk.

¹⁹ Euroopa Keskkonnaamet 2012, <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/energy-efficiency-and-energy-consumption>.

²⁰ „Energy prices and costs report”, komisjoni talituste töödokument, SWD(2014) 20 final/2.

Ligemale 11 % ELi elanikest ei suutnud 2012. aastal oma kodu piisavalt soojana hoida²¹. Seda põhjustavad tõusvad energiahinnad, mille mõju on küll leevendanud suurenev konkurents energia siseturul ja suurem energiatõhusus.

Tänu tõhususnõuete kasutuselevõtule ehitusnormides tarbivad nüüdisaegsed uued hooned vaid pool energiast, mis kulub tüüpilistele 1980ndate hoonetele. Siiski on näiteks 64 % kohtkütteseadmetest parima madala temperatuuri mudeli kohaselt ikka veel ebatõhusad²² ja 44 % akendest on endiselt ühekordsed²³. Varsti hakkavad turgu mõjutama uued kütteseadmete ja veesoojendite tõhususe ja märgistamise standardid. Mis puutub elektrisse, siis hoiavad tarbijad tänu tõhusamatele seadmetele 2020. aastaks energiaarvetelt eeldatavasti kokku 100 miljardit eurot aastas ehk 465 eurot majapidamise kohta.

Õigus saada informatiivsemaid, läbipaistvamaid ja sagedasemaid arveid ning osaleda nõudlusele reageerimise turgudel annab tarbijatele võimaluse oma energiatarbimist aktiivselt juhtida. Arukate arvestisüsteemide kasutuselevõtu ettevalmistamisel või hõlbustamisel peaks liikmesriikide põhieesmärk olema luua innovatiivsete energiateenuste turg, kus tasub investeerida tõhusatesse seadmetesse ning arukasse tarbimisse ja tootmisse.

Hoonete energiatõhusus on paranenud 1,4 % aastas²⁴. See suhteliselt väike määr tuleneb suuresti vähestest renoveerimistöödest. Need liikmesriigid, kus raiskavat energiatarbimist on kõige edukamalt vähendatud, on kombineerinud uutele ja renoveeritud hoonetele rangete tõhususnõuete kehtestamise olemasolevate hoonete renoveerimise programmidega²⁵.

Selleks et hoonete energiatõhususest kasu saada, on suurim proovikivi kiirendada ja rahastada alginvesteeringuid ning hoogustada olemasolevate hoonete renoveerimise määra 1,4 %-lt (praegune keskmine) üle 2 %-ni aastas.

Selle ülesande üks tahk on viia nimetatud kiirendamine läbi sotsiaalselt vastuvõetaval viisil. Ühiskonna nõrgimatele osadele kahjulikud kõrvalmõjud tuleb viia miinimumini ja uurida tuleb võimalusi, kuidas energiatõhususmeetmetesse tehtud investeeringutest võiksid kasu saada kõik ühiskonna osad. Selleks tuleb kasutusele võtta õiged rahastamisvahendid, mis on kättesaadavad kõigile tarbijarühmadele, olenemata nende rahalisest olukorrast.

Väiksem nõudlus fossiilkütuste järele viib omakorda madalamate energiahindadeni. Ühe hinnangu kohaselt tähendab iga 1 % säästetud energiat 2030. aastaks umbes 0,4 % võrra madalamaid gaasihindu ja 0,1 % võrra madalamaid naftahindu²⁶.

3.3. Energiatõhus transport

Transpordisektoris suurenes energiatarbimine 1990.–2007. aastal 35 %, kuid on pärast seda vähenenud. Seni on parim vahend olukorra parandamisel olnud CO₂-heitenormid, mis aitavad

²¹ Sama.

²² Euroopa küttesektor, 2012. aasta andmed EL 28 kohta, v.a Küpros, Luksemburg ja Malta.

²³ Ökodisainidirektiivi kohane ettevalmistav uuring, VHK, esialgsed tulemused.

²⁴ „Energy Efficiency Trends in the EU”, Odysee-Mure, 2011.

²⁵ Näiteks vähenes Saksamaal ja Slovakkias alates 1990. aastast keskmine energiatarbimine eluaseme kohta 50 %.

²⁶ POLES, „Quick analysis of the impact of energy efficiency policies on the international fuel prices”, Teadusuuringute Ühiskeskus, 2014.

vähendada kasvuhoonegaaside heidet ning muuta autod ja kaubikud energiatõhusamaks,²⁷ ehkki 8 %-lisele energiatarbimise vähenemisele aastatel 2007–2012 on kaasa aidanud ka muud tegurid, nt kõrged naftahinnad ja aeglasem liikuvuse kasv.

On märke transpordikasutajate käitumise muutumisest. Mõningates liikmesriikides on autoomanike arv jõudnud viimase piirini; linnades on arvukalt edunäiteid püüetest kannustada inimesi kasutama tõhusamaid transpordivorme, st elektriautosid, ühistrasporti, jalgrattaid ja jalkäimist. Seda suundumust toetavad veelgi hiljuti kokkulepitud direktiiv alternatiivkütuste infrastruktuuri kasutuselevõtu kohta²⁸ ja uus linnalise liikumiskeskonna pakett²⁹.

Muude komisjoni poolt pärast 2011. aasta transpordialast valget raamatut³⁰ vastuvõetud algatustega püütakse soodustada energiatõhusamate transpordiliikide kasutamist, milleks kavandatakse kvaliteetsemaid ja suuremas valikus raudteeteenuseid,³¹ suuremaid investeeringuid raudteetranspordiga seotud teadusuuringutesse ja innovatsiooni³² ning siseveeteede suuremat kasutamist³³.

Et need algatused avaldaksid täit mõju, tuleb kogu transpordisüsteem järk-järgult ümber korraldada, et saavutada transpordiliikide parem lõimitus, alternatiivkütuste innoveerimine ja kasutuselevõtt ning liiklusvoogude parem juhtimine arukate transpordisüsteemide kaudu. Sellega peaks kaasnema tõhusam maakasutuse ja linnapoliitika nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil.

3.4. Õige tasakaalu leidmine kulude ja kasu vahel

Euroopa Ülemkogu töötab selle nimel, et leppida oktoobris kokku 2030. aasta eesmärgid, et liit saaks käimasolevatel kliimaläbirääkimistel aktiivselt osaleda. Energiatõhususmeetmete panus 2030. aasta raamistikku peab põhinema põhjalikul hinnangul selle kohta, millised on komisjoni varem pakutud 25 %-lise energiasäästu ületamise lisakulud ja -tulud. Tabelis 1 on esitatud mõned eri võimaluste olulisimad aspektid.

²⁷ Uute 2013. aastal müüdud autode heitkogus alanes keskmiselt 127 grammini kilomeetri kohta, mis tähendab, et 2015. aasta eesmärk 130 g km kohta saavutati kaks aastat varem.

²⁸ COM(2013) 18 (final).

²⁹ COM(2013) 913 (final).

³⁰ KOM(2011) 144 (lõplik).

³¹ Neljas raudteepakett, vt http://ec.europa.eu/transport/modes/rail/packages/2013_en.htm.

³² Shift2Rail, vt http://ec.europa.eu/transport/modes/rail/news/shift-to-rail_en.htm.

³³ NAIADES II pakett, vt http://ec.europa.eu/transport/modes/inland/promotion/naiades2_en.htm.

Tabel 1. Eri energiatõhususeesmärkide kulud ja tulud³⁴.

	LÄHTE2013 Lähtealus	KHG40 (kasvuhoonegaasid 40%, taastuvenergiaallikad 27%, energiatõhusus 25%)	Kõrgem energiatõhususe eesmärk (ET%)					
			ET27	ET28	ET29	ET30	ET35	ET40
Energiasääst 2030. aastal (hindamisel aluseks võetud 2007. lähte aasta prognoosid primaarenergia tarbimise kohta)	21,0 %	25,1 %	27,4 %	28,3 %	29,3 %	30,7 %	35,0 %	39,8 %
Primaarenergia tarbimine 2030. aastal (Mtoe) [sisemaine energia kogutarbimine, v.a kasutus energiaga mitteseotud vajadusteks]	1490	1413	1369	1352	1333	1307	1227	1135
Energiasüsteemide kulud, v.a energiatõhususmeetmete mõju mitterahalistele kuludele ³⁵ (aasta keskmine vahemikul 2011–2030 miljardites eurodes, arvestatuna 2010. aasta rahaväärtuses)	2067	2069	2069	2074	2082	2089	2124	2181
Investeeringukulud (aasta keskmine vahemikul 2011–2030 miljardites)	816	854	851	868	886	905	992	1147

³⁴ Tabel 1 põhineb viimastel kättesaadavatel analüüsidel.

³⁵ Energiasüsteemide kulukontseptsioon hõlmab laias laastus kahte elementi: kapitalikulud ja energiaostud. Kapitalikulud võib jaotada kolmeks põhielemendiks: i) energiatõhususse investeerimise rahaline kulu; ii) selleks rahaliste vahendite saamise kulu ning iii) mitterahalised kulud, mis on seotud tarbijate ees seisvate tõketega, nt energiatõhusate hoonete või toodete kohta teabe saamiseks vajalikud jõupingutused. Energiatõhusust käsitlevate poliitikameetmetega kõrvaldatakse neid tõkkeid ja vähendatakse seega nendega seotud kulusid.

eurodes, arvestatuna 2010. aasta rahaväärtuses) ³⁶								
Gaasi netoimport 2030. aastal (miljardites kuupmeetrites) ³⁷	320	276	267	256	248	237	204	184
Fossiilkütuste impordi kulud (aasta keskmine vahemikul 2011–2030 miljardites eurodes, arvestatuna 2010. aasta rahaväärtuses)	461	452	447	446	444	441	436	434
Tööhõive 2030. aastal (miljonit inimest)	231,74	ei ole asjakohane ³⁸	ei ole asjakohane	232,39	ei ole asjakohane	232,53	233,16	235,21
Elektrienergia keskmine hind 2030. aastal (eurot MWh kohta)	176	179	180	179	178	178	177	182

³⁶ Kuigi variandi KHG40 puhul oleksid ajavahemikul 2011–2030 energiasüsteemi kogukulud variandi ET27 omadest 0,5 miljardi euro võrra väiksemad (2068,5 miljonit eurot võrreldes 2069 miljoni euroga), kaasneks sellega veidi suuremad investeerimiskulud. See tuleneb peamiselt variandi ET27 väiksemast kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärgist (–40,6 % versus –40,1 %) ning mõningate vähekulukate energiatõhusust käsitlevate poliitikameetmete kasutuselevõttust turuväliste tökete (mis on variandi KHG40 puhul olemas) kõrvaldamiseks ja ELis oleva seonduva energiatõhususpotsentiaali ärakasutamiseks.

³⁷ Kuna PRIMESi väljund on miljonites nafta ekvivalenttonnides (Mtoe), kasutati ümberarvestustegurit 0,90567 (viide: Rahvusvaheline Energiaagentuur).

³⁸ Tööhõive puhul modelleeriti vähem stsenaariume, sest esialgne analüüs näitas, et tulemused (nt variantide ET27 ja ET28 puhul) olid väga sarnased. Seepärast modelleeriti vaid variante ET28, ET30, ET35 ja ET40.

Hinnanguliselt suureneb 25 %-lise energiasäästueesmärgi puhul energiasüsteemi aastane keskmine kulu 2067-lt miljardilt eurolt 2069 miljardi euroni aastas (2011–2030), st ligikaudu 2 miljardit eurot aastas ehk 0,09 %. Liikmesriikidele tulenevad märkimisväärsed energiasüsteemikulud on seotud vananeva energiasüsteemi käimasoleva uuendamisega³⁹. Juba 25 %-lise energiasäästuga vähendatakse 2030. aasta raamistikuga oluliselt liidu energiasõltuvust – võrreldes praeguste suundumuste ja poliitikameetmetega säästetaks fossiilkütuste impordilt 9 miljardit eurot aastas (2 %) ja gaasiimport väheneks 13 % (umbes 44 miljardit kuupmeetrit).

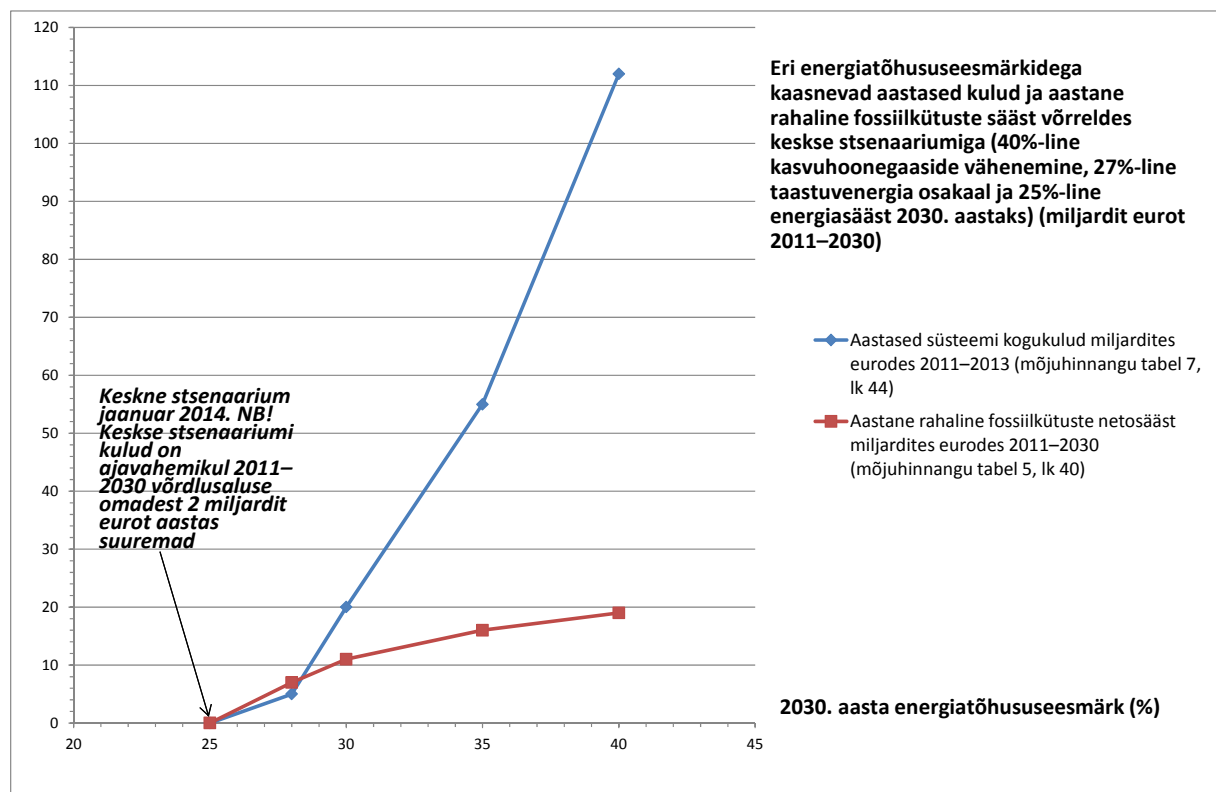
Euroopa Parlamendi soovitatud 40 %-line energiasäästueesmärk mõjutaks väga positiivselt energiasõltuvust ja vähendaks eelkõige gaasiimporti. Sellise energiajulgeoleku paranemisega käiks aga käsikäes tuntav energiasüsteemikulude tõus 2069-lt eurolt 2181 miljardi euroni aastas, st ligikaudu 112 miljardit eurot aastas ajavahemikul 2011–2030.

Komisjon on hinnanud erinevaid energiasäästueesmarke vahemikus 25 % ja 40 %. Analüüs näitas, et mida suurem on energiatõhususeesmärk, seda suurem ka kasu, ning et gaasiimport väheneks iga 1 % säästetud energia kohta 2,6 %. See avaldaks otsest positiivset mõju ELi energiavarustuse kindlusele, ehkki täiendavast energiasäästust tulenev gaasiimpordi vähenemise määr kahaneks suurema kui 35 %-lise energiasäästu puhul järsult.

Üldisemalt on tabelist 1 ja joonisest 2 ilmne, et kõrgem energiatõhususeesmärk toob eriti fossiilkütuste impordi seisukohast suuremat kasu. Muu kasu hõlmab eeliseid, mis tulenevad kasvuhoonegaaside väiksemast heitest, vähesemast õhu-, müra-, vee- ja mullasaastest, vähesemast ressursikasutusest energia tootmisel, muundamisel, transportimisel ja kasutamisel, ning head kõrvalmõju inimeste tervisele ja ökosüsteemide seisundile. Lisaks on kasulik see, et võib suureneda tööhõive. Siiski kaasnevad ka lisakulud peale nende, mis on vajalikud 40 %-lise kasvuhoonegaaside eesmärgi täitmiseks. Näiteks 28 % eesmärgi puhul suureneksid energiasüsteemi kogukulud, mis oleksid 25 %-lise energiatõhususeesmärgi puhul 2069 miljardit eurot aastas, 2074-le miljardile eurole, st umbes 5 miljardit eurot ehk 0,24 % aastas ajavahemikul 2011–2030. Joonisest 2 on lisaks näha, et energiatõhususega seotud kulude kasv on kiirem kui fossiilkütuste impordi vähenemine.

³⁹ Hinnangute kohaselt on järgmisel kümnel aastal vaja tootmis- ja transporti investeerimiseks ligikaudu üks triljon eurot ning ülekandmise ja jaotamise jaoks 600 miljardit eurot.

Joonis 2. Täiendav energiasüsteemi aastane keskmine kulu ja fossiilkütuste sääst võrreldes keskse stsenaariumiga ehk kasvuhoonegaaside 40%, taastuvenergiaallikate 27% ja energiasäästu 25% eesmärgiga.

Märkus. Tabelis 1 on kokku võetud eri taseme energiasäästueesmärkide peamised kulud ja tulud 2030. aastal.

Oluline tegur on ka mõju jaotumine. Täiendavad energiatõhususe parandamise meetmed peaksid eeskätt olema mõeldud hoonete ja toodete energiatõhususe suurendamiseks ning jäävad seega suures osas ELi heitkogustega kauplemise süsteemi väliste sektorite õlule. Ehitussektoris, mis moodustab umbes 10 % ELi SKPst, on hoonete energiatõhususe parandamine paljulubavaim moodus kasvu taastamiseks pärast majanduslangust.

4. ENERGIATÕHUSUSE RAHASTAMINE JA ÜLEMINEKUMEETMED AASTANI 2030

Käesolevas teatises kindlakstehtud energiatõhususe suurendamise võimalusi on võimalik rahastada, kui märkimisväärsete stardikulude katmiseks kehtestatakse tõhus rahastamisraamistik.

Liidu vahendid peaksid võimendama erasektori poolset rahastamist

Energiatõhususmeetmete rakendamiseks 2020. aastale eelneval ajavahemikul on praeguse mitmeaastase finantsraamistiku raames võimalik kasutada märkimisväärsel hulgal liidu vahendeid. Nende kasutamine on juba praegu oluline küsimus liikmesriikidega peetavatel aruteludel 2030. aasta raamistikku käsitleva üldise kokkuleppe ning ülesannete ausa ja õiglase jaotamise üle.

Kui 2020. aastale eelneval ajavahemikul kasutatavaid investeerimisvahendeid kulutatakse arukalt, saavutatakse nende abil ka pärast 2020. aastat vajaminevat energiasäästu. Suurim osa energiasäästuvõimalustest on ehitussektoris, sest 40 % ELi energiatarbimisest kulub

hoonetele, peaaegu 90 % ELi hoonete põrandapindalast on erakätes ja üle 40 % elamutest on ehitatud enne 1960. aastat. See tähendab, et vaja on märkimisväärsel hulgal erasektori rahalisi vahendeid. Seepärast on väga tähtis, et tekiks energiatõhususe parandamise turg ja avaliku sektori vahendid võimendaksid erakapitali saamist.

Olukorra ilmestamiseks tõik, et ELi institutsionaalsete investorite (vastutustundlike investeeringute põhimõtete algatuses osalejad) halduses on praegu üle 12 triljoni euro vahendeid ja nende poolt erakinnisvarasse investeeritud summat hinnati 2012. aastal rohkem kui 1,5 triljonile eurole. Need on olemasolevad vahendid, mis tuleb avaliku sektori vahendite aruka kasutamise ning pikaajalise, läbipaistva ja püsiva reguleeriva raamistiku abil kättesaadavaks teha. Mõjuhinnangu kohaselt on 2030. aasta raamistiku elluviimiseks tarvis investeerida täiendavalt 38 miljardit eurot aastas. Seda arvestades leiab komisjon, et liikmesriigid peaksid eraldama märkimisväärsse osa ühtekuuluvuspoliitika ja/või riikide rahalistest vahenditest vähese CO₂-heitega majandusele ülemineku toetamiseks eesmärgiga kasutada neid vahendeid erakapitali võimendamiseks. ELi 2014.–2020. aasta eelarves on energiatõhususe jaoks eraldatud varasemast palju rohkem vahendeid. Aastatel 2014–2020 on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondides vähese CO₂-heitega majandusse investeerimiseks ette nähtud vähemalt 38 miljardit eurot ning seda summat täiendatakse veel riikliku ja piirkondliku kaasrahastamise ja erakapitali kasutamisega.

Lisaks sellele investeeritakse programmi „Horisont 2020” ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide (ESI fondid) täiendavaid toetusvahendeid energiatõhususega seotud innovatsiooni. Ajavahemikuks 2014–2020 on ette nähtud umbes 2000 miljonit eurot, eriti programmi „Horisont 2020” ühiskondlikke probleeme käsitleva teema „Turvaline, puhas ja tõhus energia” alla kuuluva energiatõhususküsimuse ning avaliku ja erasektori partnerluste „Energiatõhusad hooned”, „Tulevikutehased” ja „Jätkusuutlik töötlev tööstus ressursi- ja energiatõhususe abil (SPIRE)” raames.

Viimastel aastatel on EL arendanud innovatiivsete rahastamisvahendite katseprojekte, nagu Euroopa Energiatõhususe Fond (EEEF), Ülemaailmne Energiatõhususe ja Taastuvenergia Fond (GEEREF) ning energiatõhususe erarahastamine (PF4EE) programmi „LIFE” raames. Neid vahendeid saavad liikmesriigid kasutada otse või järgimist väärivate näidetena. Arvestades ajavahemiku 2007–2013 esimesi edukaid kogemusi nt vahendiga „JESSICA”,⁴⁰ soovitatakse kindlasti kasutada ESI fondide 2014.–2020. aasta rahastamisvahendeid, nt remondilaenu kujul. See annab liikmesriikidele suuremad võimalused ESI fondide vahendeid rohkem kasutada. Üha rohkem on tõendeid selle kohta, et avaliku sektori vahendite kasutamine erakapitali saamiseks võib tuua suurt kasu: nappide erasektori vahendite kulutõhusam kasutus, oluline erasektori investeeringuid võimendav mõju, avaliku sektori suurem kooskõla ärialaste investeeringute tsükliga, finantssektori kaasamine, suurem läbipaistvus ja väiksem halduskoormus.

Vajadus käsitleda tegureid, mis mõjutavad investeerimisvahendite pakkumist ja nõudlust

Nõudluse poole pealt tuleb energiatarbijaid paremini teavitada energiatõhususe kõigist eelistest lisaks pelgale investeeringute äratasumisele või säästetud kilovatt-tundidele, nt parem

⁴⁰ Ühine Euroopa toetus jätkusuutlikeks investeeringuteks linnapiirkondades (JESSICA).

elukvaliteet või tarbijate ettevõtete suurem konkurentsivõime. Nõudlust saab suurendada kehtiva reguleeriva raamistiku tulemuslikuma rakendamisega, toetades kindlate ja laiendamiskõlblike investeerimisprojektide arendamist ja tutvustamist ning jagades teadmisi ja oskusi.

Rahastamisvahendeid saab paremini kättesaadavaks teha, kasutades avaliku sektori vahendeid, et struktureerida ja jäljendada olemasolevaid konkreetsetele vajadustele vastavaid rahastamiskavasid, mille raames pakutakse erinevatele tarbijaliikidele atraktiivseid, hõlpsasti juurdepääsetavaid (turulähedasi) ja lihtsaid rahastamistooteid, nt madala intressiga laene.

Et motiveerida energiatarbijaid energiatõhususe parandamiseks rahalisi vahendeid otsima, on vaja suurema finantssuunitlusega sotsiaalmajanduslikke uuringuid, mis aitavad energiatõhususmeetmete üle otsustamisel paremini mõista tarbijate (sh üürnikud ja väikese sissetulekuga majapidamised) käitumist. Eritähelepanu tuleb pöörata energiateenuste tähtsaks turule (sh energiatõhususe lepingud ja energiateenuste lepingud). Nõudlust investeerimis- ja rahastamisvahendite järele mõjutab kindlasti ka uute, nõudlusele reageerimisega seotud ärimudelitest tulenevate (nt energiasäästu võimaldavate) teenuste pakkumine.

Et soodustada investeringuid energiatõhususse, tuleb investoritele ja rahastajatele selgelt näidata, et nende investeringud ennast ära tasuvad. Et luua energiatõhususega seotud finantstoodete teisene turg ning kasutada ära energiatõhususinvesteeringute refinantseerimise võimalusi kapitaliturutoodete ja -struktuuride kaudu, on vaja läbipaistvust, laiendamisvõimalusi ja standardite olemasolu.

Investeerimisvahendite pakkumise ja nõudluse suurendamiseks tuleb seega teha järgmist:

- teha kindlaks, mõõta, arvestada ja hinnata energiatõhususinvesteeringute kogukasu, võttes aluseks usaldusväärsed andmed ja tõendid, mida avaliku ja äri sektori investorid ja finantssektor eelkõige ehitussektori energiamärgiste kaudu kasutada saavad;
- töötada välja standardid kõigi energiatõhususse investeerimise protsessi elementidele, mille hulgas on õiguslikult siduvad lepingud, investeeringuvahendite tagamine, hankemenetlused, vaidluste lahendamine, mõõtmine, kontrollimine, aruandlus, energiatõhusus (lepingud ja sertifikaadid) ning kindlustus;
- tagada tarbijatele energiatarbimise kontrollimise vahendid ja teenused, mis võimaldavad neil võrrelda energiatõhususinvesteeringute (kapitali)kulusid energiatarbimise (operatiiv)kuludega;
- kasutada ELi fonde (eeskätt ESI fonde) avaliku ja erasektori partnerlusel loodud rahastamisvahendite kaudu sihtotstarbeliselt, et suurendada investeringuid ja aidata proportsionaalse riskijagamise kaudu kiiremini kaasata erasektori rahastajaid; ka ELi heitkogustega kauplemise süsteemi tulusid võiks kasutada energiatõhususinvesteeringute tarbeks;
- liikmesriigid peaksid lõpetama tavapärase rahastamise toetuste kujul ja püüdma välja selgitada töömudelid, mis vastavad kõige paremini neis riikides asuvate hoonete energiatõhususse investeerimise vajadustele (mis on kindlaks tehtud riiklikes hoonete renoveerimise strateegiates);

- finantssektor, avaliku sektori otsustajad ja muud küsimusega seotud spetsialistid peaksid pidama tihedamaid mõttevahetusi, mis võimaldaksid neil välja kujundada ja tutvustada kõige tulemuslikumaid investeerimiskavasid, mis oleksid ühest küljest kohandatud kas kohaliku tasandi või konkreetsete turusegmentide jaoks ning teisest küljest korratavad kogu ELis.

Komisjoni roll

Komisjon tugevdab koostööd liikmesriikide, avaliku sektori otsustajate, investorite ja finantsasutustega (sh Euroopa Investeerimispank), et suurendada nende teadmisi muudest olemasolevatest energiatõhususele suunatud rahastamismehhanismidest peale toetuste andmise, nende mehhanismide tulemuslikkusest ja mõjust, sh riskihindamise, hindamise ja standardimisega seotud küsimustest. Ühtlasi jätkab komisjon finantsasutuste ja liikmesriikidega koostööd, et arendada või rakendada asjakohaseid rahastamisvahendeid ja -algatusi ning teha seega energiatõhususmeetmete jaoks mõeldud likviidsed vahendid kättesaadavamaks.

Liikmesriikidega koostöö tegemisel on eritähelepanu all ESI fondide kasutamine, et võtta arvesse kõikjal ELis olevaid vajadusi, takistusi ja võimalusi. Komisjon on juba avaldanud põhjalikud suunised, milles käsitletakse hoonete renoveerimise rahastamist ühtekuuluvuspoliitika vahenditest ja mille eesmärk on aidata korraldusasutustel kavandada ja kasutada hoonetesse investeerimise vahendeid rakenduskavade raames. Suunistes on esitatud heade tavade ja juhtumiuuringute loetelu. Samuti on selles käsitletud eri rahastamismehhanisme, mida ametiasutused saavad kasutada, et võtta ette suuremahulisi investeringuid hoonete energiatõhusaks renoveerimiseks ja tõmmata ligi suuremaid erasektori investeringuid.

Lisaks jätkab komisjon tihedat koostööd liikmesriikidega, et vajaduse korral koostada energiatõhususe direktiivi rakendamist käsitlevaid suuniseid⁴¹ täiendavad lisasuunised ning toetada heade tavade jagamist. Samuti kontrollib komisjon ka edaspidi ELi õiguse nõuetekohast ülevõtmist ja kohaldamist, et tagada liikmesriikidele võrdsed tingimused ja maksimeerida energiasäästu.

5. EDASISED SAMMUD

Pärast vaevalist algust annab Euroopa energiatõhususpoliitika nüüd tulemusi. Nii Euroopa kui ka liikmesriikide tasandil kogub pidevalt hoogu tegevus 2020. aastaks 20 %-lise energiasäästu saavutamise nimel. Kui EL rakendab juba vastuvõetud õigusakte täielikult ja jälgib nende kohaldamist, võib ta end selle eesmärgi täitmiseks õigele kursile seada ning vähendada ajavahemikul 2010–2020 energiatarbimist 170 Mtoe võrra.

Hiljutised sündmused, eriti Ukraina kriis, tuletavad karmilt meelde ELi haavatavust energiajulgeoleku ja eeskätt gaasiimpordi osas. Hiljutises Euroopa energiajulgeoleku strateegias on osutatud energiatõhususe rollile liidu energiavarustuse kindluse suurendamisel – iga 1 % säästetud energia kohta väheneb gaasiimport 2,6 %.

⁴¹ Teatis „Komisjoni suunised energiatõhususe direktiivi rakendamise kohta”, COM(2013) 762.

Seega on komisjoni arvates asjakohane jätkata praegust hoogsat tegevust energia säästmisel ja pakkuda välja kõrge energiatõhususeesmärk – 30 %. Sellest tulenev lisakasu on suur ja täiendavad kulud on sobivas tasakaalus, arvestades järjest suurenevaid energiatõhususele seotud riske ning vajadust hoida liidu 2030. aasta kliima- ja energiastrateegia taskukohasena.

Praegune raamistik, mille aluseks on soovituslik ELi tasandi eesmärk ning siduvate ELi meetmete ja riigisiseste meetmete kombinatsioon, on osutunud mõjusaks liikmesriike märkimisväärsetele saavutustele kannustavaks vahendiks. Seepärast tuleks seda lähenemisviisi jätkata kuni 2030. aastani ning energiatõhususest peaks saama 2030. aastat käsitlevas teatises kavandatud juhtimisraamistiku lahutamatu osa, mis läbi ühtlustatakse praegused seire- ja aruandlusnõuded. Seega saaks energiatõhususest liikmesriikide konkurentsivõimelise, kindla ja säästva energia kavade oluline element, mis omakorda muudaks riiklikud ja piirkondlikud kliima- ja energiaalased poliitikad ja meetmed omavahel sidusamaks.

Komisjon jälgib talle esitatud riiklike kavadeid ja teeb kogu ELi hõlmavaid energia- ja kliimaanalüüse ning hindab seega asjakohaste energiaalaste põhinäitajate alusel riiklike/ELi kliima- ja energiaeesmärkide (sh energiatõhususe eesmärkide) saavutamise võimalusi, samuti ELi energiasõltuvuse tulevikuväljavaateid ja energia siseturu tulemuslikku toimimist. Selleks uurib komisjon, kas energiatõhususeesmärgi täitmisel tehtud edusammude väljendamiseks ja jälgimiseks võiks kasutada lisanäitajaid, nt energiamahukust, mis lubaksid paremini arvesse võtta protsesside aluseks olevaid **SKP ja rahvastiku kasvu muutusi ning seonduvaid prognoose**. Lisaks võtab komisjon **neid elemente arvesse, kui hindab 2017. aastal energiatõhususe vallas saavutatut**. Üldkokkuvõttes tagab juhtimisprotsess raamistiku, mille alusel hinnata 2030. aasta kliima- ja energiaeesmärkidega seotud riiklike ja ELi poliitikameetmete tulemuslikkust.

Komisjon jätkab jõupingutusi ka selle nimel, et täiustada energiatõhususmeetmete kulude ja kasu hindamiseks kasutatavaid energia- ja majandusmudeleid.

Kavandatud säästueesmärkide saavutamisele kaasa aitamiseks toetab komisjon ka edaspidi liikmesriike nende jõupingutustes Euroopa tasandi poliitikameetmete kaudu. See hõlmab järgmist:

- energiamärgistuse direktiivi ja ökodisaini direktiivi teatavate aspektide peatne läbivaatamine (kavandatud 2014. aasta lõpuks) annab võimaluse ajakohastada toodetega seotud poliitikaraamistikku;
- rahastamisvahendite ning projektide väljatöötamiseks antava abi arendamine, et võimendada erasektori investeringuid energiatõhusatesse seadmetesse ja tehnoloogialahendustesse;
- energiatõhususe direktiivi ja hoonete energiatõhususe direktiivi, energiatõhususe direktiivi artikli 7 ning järgmiste riiklike energiatõhususe tegevuskavade hindamine ja läbivaatamine 2017. aastal annab võimaluse kaaluda poliitikameetmeid, mis on vajalikud, et soodustada pidevat investeerimist energiatõhususse, võttes eriti arvesse energiatõhususe direktiivi teatavate põhielementide järkjärgulist lõpetamist, mis on praegu kavandatud 2020. aastaks;
- tuginedes liikmesriikide ja reguleerivate asutustega peetud aruteludele ning energiatõhususe direktiivile ja energia siseturu õigusaktidele on komisjon peatse jaeturuteatise keskmesse seadnud sellise turu loomise, kus dunaamilisel

hinnakujundusel põhinevate innovatiivsete teenustega tagatakse, et turul pakutakse tõhusat energiakasutust soodustavaid tooteid;

- heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsuse reservi rakendamine, mis annab tõuke energiatõhususe parandamiseks tööstussektoris ning tagab, et kasutatakse ära energiatõhususpoliitika ja kliimapoliitika vahelise sünergia eelised;
- transporti käsitlevas 2011. aasta valges raamatus esitatud programmi järkjärguline rakendamine⁴²;
- teadusuuringute ja innovatsiooni programmi „Horisont 2020” kasutamine ja tihe koostöö liikmesriikidega, et soodustada taskukohaste ja innovatiivsete energiatõhusate toodete pakkumist ning sellega seotud uusi ärimudeleid.

6. JÄRELDUSED

Praeguste prognooside kohaselt ollakse kehtiva 2020. aasta energiatõhususeesmärgi saavutamisel graafikus. Komisjon ei kavatse esitada ettepanekuid uute meetmete kohta, kuid kutsub liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et 2020. aasta eesmärk ühiselt saavutada. Komisjon panustab omalt poolt asjakohaste suunistega ja parimate tavade levitamisega, et tagada kättesaadavate liidu vahendite täielik kasutamine.

Oma teatistes 2030. aastaks kavandatud kliima- ja energiapoliitika raamistiku kohta määras komisjon kindlaks 25 %-lise energiasäästu osana strateegiast, mille raames vähendatakse kasvuhoonegaaside heidet 40 % kõige kulutõhusamal viisil. Võttes aga arvesse järjest suuremat vajadust tugevdada ELi energiajulgeolekut ja vähendada liidu impordisõltuvust, peab komisjon asjakohaseks pakkuda välja kõrgem eesmärk – 30 %. See suurendaks küll 2030. aasta raamistiku kulusid 20 miljardi euro võrra aastas, kuid tooks sellegipoolest käegakatsutavat kasu majanduse ja energiajulgeoleku valdkonnas.

⁴²

KOM(2011) 144 (lõplik).